

Lietuvybė, pilietiškumas ir solidarumas - 65-ąjį jubiliejų mininti PLB Palangoje nusibrėžė ateities gaires

Tris dienas Palangoje posėdžiavę Pasaulių Lietuvių Bendruomenės lyderiai nubraižė gaires, kuriomis toliau žada sekti 65-erių metų jubiliejų šiemet mininti PLB. 55-ias lietuvių bendruomenes įvairiuose pasaulio kraštuose vienijančios organizacijos planuose - tolesnė plėtra ir lietuviybės puoselėjimas atokiausiuose pasaulio kampeliuose. Aptarti ir nauji iššūkiai, tokie kaip diasporos indėlis stiprinant šalies saugumą ir parama Ukrainai bei artėjantis referendumas dėl pilietybės išsaugojimo. Prisidėti sprendžiant šį diasporai aktualų klausimą pažadėjo ir suvažiavime dalyvavę Lietuvos merai. Pasaulio lietuviai džiaugėsi iš Palangos parsivežę solidarumo ir patriotiškumo jausmą bei įkvėpimą toliau dirbti vardan Lietuvos.

Neringa BUDRYTĖ

PASAULIOLIETUVIS.LT

Į Palangą ir Kretingą per Trakus, Ruklą iš 5 žemynų

PLB jubiliejui skirtas suvažiavimas prie Baltijos jūros, į Palangą, sukvietė lietuvius iš 5 žemynų ir 30 pasaulio šalių. PLB pirmininkė Dalia Henke juokavo, kad Palangoje susirinko ir visa Lietuva, nes susitikti su pasaulio lietuviais atvyko 9 šalies savivaldybių vadovai ir kitų Lietuvos valdžios institucijų atstovai.

Jubiliejinis minėjimas prasidėjo iškilmingai Trakuose skulptūros „Pasaulio lietuvių angelas“ atidengimu Angelų kalvoje dalyvaujant kun. Antanui Saulaičiui ir įvairiems garbingiems svečiams, iškilmes lydėjo Oslo lietuvių folkloro ansamblio „Gabija“ dainos. Taip įprasmintą padėka tautai diasporoje ir čia, Lietuvoje, už mūsų susitelkimą, bendrą darbą ir diasporos nuopelnus Lietuvai praeityje, dabartyje. Tegul tai primena, kad turime dirbti kartu dabar ir vienytis ateityje „vardan tos ...“

Suvažiavimo atidarymas. E. Kislych-Šochienės nuotr.

Tris tolimesnes renginių ir diskusijų kupinas dienas krašto bendruomenių lyderiai, jaunimo sąjungų pirmininkai ir PLB valdybos nariai kalbėjosi apie šios lietuvių pasaulyje vienijančios organizacijos ateities tikslus, strategines kryptis ir svarbiausius šių dienų iššūkius.

Pabrėžta, kad 1958 m. Niujorke įkurtos, lietuvių vienijančios organizacijos misija lieka ta pati, tačiau keičiantis situacijai pasaulyje įgyja naujų formų. Prie Lietuvos nepriklausomybės atgavimo daug prisidėjusi diaspora vėl raginama telktis ir solidariai remti Ukrainą, prisidėti prie Lietuvos nacionalinio saugumo stiprinimo.

„Neatsitiktinai parinkome šį suvažiavimą ir PLB valdybos 2022–2025 m. kadenciją apibrėžiantį ir įprasminantį šūkį: **„Už lietuviybę, pilietiškumą ir solidarumą!“** Tiek dabar ir ateityje PLB lieka aktualus lietuviybės puoselėjimas, mūsų tradicijų, kalbos išsaugojimas – nesvarbu, kokiomis formomis: tai ir lituanistinis švietimas, ir tautinių šokių kolektyvai, chorai, skirtingų lietuviškų klubų veikla.

Na, o šių dienų geopolitinių pasaulio įvykių kontekste vėl tapo svarbi solidarumo misija ir įsipareigojimas tiek Lietuvai, jeigu ateitų ta nelemta diena X ir vėl reikėtų ginti mūsų šalį, tiek Ukrainai, kad ji pagaliau laimėtų šį baisų genocidinį Rusijos karą. PLB yra kaip tarpininkas ir laidininkas bei koordinatorius šiems tikslams pasiekti“, – pabrėžė D. Henke. Reikšmingas įvykis PLB pirmininkei buvo apsilankymas Rukloje įsikūrusiame Lietuvos kariuomenės padalinyje: „Džiugu, kad turėjome galimybę Lietuvos kariuomenės vado generolo Valdemaro Rupšio kvietimu lankytis Lietuvos kariuomenės padalinyje Rukloje, čia galėjome geriau suvokti ir suprasti Lietuvos ir NATO sąjungininkų sąveiką, arčiau ją pažinti ir net „prisiliesti“ prie Lietuvos galios.“

Apsilankymas Rukloje

Tartasi dėl paramos Ukrainai ir būsimo referendumo

Gerą patirtimi, kaip diaspora gali padėti Ukrainai, suvažiavime dalinosi bene daugiausia paramos surinkusios JAV lietuvių bendruomenės lyderiai. Paramos rinkimą koordinuojantis Arvydas Urbonavičius skaičiavo, kad Amerikos lietuviai per įvairias iniciatyvas Ukrainai iš viso jau yra paaukoję apie 10 milijonų dolerių. Pasak A. Urbonavičiaus, dar karo pradžioje JAV lietuvių bendruomenė pasirinko bendradarbiauti su Kaune veikiančia ne pelno siekiančia organizacija „Saulės smiltys“ ir šis sprendimas labai pasiteisino.

„Mes, kaip JAV lietuvių bendruomenė, pasidalinome savo patirtimi, kaip mes darom, ką darom. Ši parama renkama per JAV veikiančias lietuvių bendruomenes. Žinoma, prašome ne tik lietuvių paremti, bet visų, kas gali paaukoti. Tą pačią dieną, kai sužinojome, kad vyksta karas, kaip organizacija supratome, kad reikia kažką daryti, kad reikia remti Ukrainą, nes čia bus ilgam. Jau antrą-trečią karo dieną pradėjome rinkti pirmąją pagalbą, pradėjome nuo miegmaišių, nes galvojome apie civilius žmones, kad bus begalės pabėgėlių, kurie paliks namus.

Suvažiavimo dalyviai Rukloje

Tai buvo spontaniška idėja, paskui nurimome, pradėjome planuoti, kas būtų naudingiau, ir sugalvojome gegužę padaryti labdarinę koncertą Čikagoje, per vieną vakarą tuomet susirinkome 60 000 dolerių. Nuo tada pradėjome bendrauti su organizacija „Saulės smiltys“ ir nenorime blaškytis“, – pasakojo JAV lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkas A. Urbonavičius.

Daug dėmesio suvažiavime buvo skirta ir diasporos diskusijai su Lietuvos savivaldos atstovais. Tartasi, kuo išeivija galėtų prisidėti prie Lietuvos regionų vystymosi, kaip paskatinti tautiečius grįžti iš emigracijos ir koku būdu savivalda galėtų padėti spręsti pasaulio lietuviams aktualius klausimus, tokius kaip 2024 m. vyksiantis referendumas dėl pilietybės išsaugojimo.

„Atskiras dienos punktas buvo skirtas diskusijai su nesenai išrinktais merais, kur aptarėme Lietuvos regionų iniciatyvas, skirtas diasporai ir sugrįžimui skatinti. Jau įprasta, kad vis tebekalbame apie gimstant įgytos pilietybės išsaugojimą. Šis klausimas labai svarbus Lietuvos ateities raidai, norit išlaikyti ryšius su savo piliečiais, nes pasas ir yra pagrindinis ryšys su valstybe“, – kalbėjo D. Henke.

Angelų kalvoje atidengtas pasaulio lietuvių angelas. E. Kislych-Šochienės nuotr.

Įkvėpė telktis darbams

Diasporos lyderius ypač svetingai priėmusi Palanga suvažiavimo dalyviams ne tik padovanojo Baltijos jūros bangų kvapą, nostalgijos kupinus saulėlydžius, bet ir priminė lietuviškas tradicijas. Birutės parko Skautų slėnyje miesto savivaldybė ir jos meras Šarūnas Vaitkus surengė išpūdingą vakaronę po rugpjūčio dangumi. Iš

tolimiausių pasaulio kampelių suvažiavusius lietuvius prisiminti tautinių šokių ir dainų pakvietė Palangos kultūros ir jaunimo centro folkloro ansamblis „Mėguva“, o tradiciniais valgiais nukrautas stalas priminė, kokios turtingos Lietuvos gastronominės tradicijos.

Suvažiavimo dalyviai pasakojo iš Palangos išsivežę ne tik prisiminimus bei vienybės jausmą, bet ir stiprų motyvacinį užtaisą toliau burti lietuvius savo kraštuose, kad visos šios tradicijos būtų išsaugotos.

Iš tolimosios Meksikos atvykusi Jolita Mikštaitė neslėpė, kad jų krašte dar nėra oficialios lietuvių bendruomenės, tačiau ją planuojama greitai metu įkurti ir taip prisidėti prie augančios PLB šeimos.

„Nors mūsų bendruomenė nėra oficialiai įregistruota, jau daugelį metų buriame Meksikoje gyvenančius lietuvius, skatiname puoselėti lietuvių, tradicijas. Kasmet daugėja prisijungiančių talentingų įvairių sričių profesionalų, su kuriais planuojame įkurti bendruomenę ir prisijungti oficialiai prie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės. Dalyvauti renginiuose bei projektuose ir įgyvendinti seniai puoselėtą tikslą – įkurti mokyklėlę. Lietuva nėra žinoma šalis Meksikoje ir kitose Lotynų Amerikos šalyse, tad dažnai tenka ne tik pasakoti apie šalį, bet ir parodyti žemėlapyje, kurioje pasaulio dalyje Lietuva yra. Kartais net įrodinėti, kad Lietuva nėra Rusijos dalis, kad lietuvių kalba nėra rusų kalba, kad mes turime savo religiją, kultūrą, papročius ir esame laisva šalis“, – apie iššūkius savo krašte pasakojo Meksikos lietuvė.

Bendra nuotrauka su suvažiavime apsilankiusiais savivaldybių merais

Planuose - naujos bendruomenės

Ypatingas vaidmuo suvažiavime skirtas ir jaunimui. Prieš šešis dešimtmečius PLB kūrė kitomis aplinkybėmis iš Lietuvos priversti išvykti tautiečiai, kuriems teko ypač svarbi misija Lietuvos laisvės byloje.

Diasporos jaunimo atstovai sako, kad senesnės kartos išeivijos nuopelnai jiems tarsi kelrodis, kaip nepamiršti Lietuvos ir dirbti vardan jos gerovės.

„Ir PLB, ir jaunimas turi vieną bendrą tikslą – neužmiršti lietuvių kalbos, kultūros, palaikyti tradicijas, kad jos gyvuotų, kad tai išliktų ne tik tarp vyresnių žmonių, bet ir tarp jaunesnių, kurie dar tik mokosi apie šią kultūrą, kurie gimė ir augo svetur, – suvažiavimo išpūdziais dalinosi į PLB valdybą paskirta PLJS atstovė Ingrida Vaznelytė. – Aš gimiau užsienyje, augau užsienyje, mokiausi lietuviškose mokyklose. Nuo pat mažų dienų su manimi buvo lietuviška vėliava, kalba, lietuviški šokiai, man visa tai taip įsipynė į gyvenimą, kad be viso to gyvenimo neįsivaizduoju. Lietuva nėra didelė šalis ir per jos kultūros bei kalbos puoselėjimą mums atsiveria labai daug vartų.“

Įkūrimo pradžioje jungusi 19-os kraštų bendruomenes, PLB šiuo metu vienija 55 lietuvių bendruomenes. Paskutinioji prisijungė Rumunijos lietuvių bendruomenė, o netrukus turėtų gimi dar dvi oficialios Meksikos ir Barbadoso bendruomenės. Plėstis ir jungti lietuvius net labiausiai nutolusiuose planetos kampeliuose – vienas iš kertinių PLB tikslų, nesikeičiantis net ir pasauliui globalėjant.

„Vienas iš PLB įsikūrimo tikslų jau prieš 65 metus ir buvo – vienyti už Lietuvos ribų gyvenančius lietuvius ir skatinti bendruomenių kūrimąsi pasaulyje. Tik organizacijose esame stiprūs, matomi ir galime padėti vieni kitiems. Ir po Lietuvos nepriklausomybės matome, kad lietuviai vis dar išvyksta į platus pasaulį skirtingais tikslais. Apsipratę ir įsikūrę svetur lietuviai vis dar buriasi į bendruomenes ir steigia lituanistines mokyklas, jeigu tokių dar nėra toje šalyje įkurta. PLB Plėtros ir tvarumo komisijos uždaviniai ir yra padėti lietuviams įkurti lietuvių bendruomenes patariant, o jau įsikūrusioms bendruomenėms – išsilaikyti arba vėl „prisikelti“, – apie organizacijos plėtrą kalbėjo D. Henke.

Suvažiavimo dalyviai taip pat aptarė galimybę 2024 m. organizuojamos Dainų šventės metu surengti Pasaulio lietuvių dieną ir išreiškė pageidavimą įtraukti PLB atstovą į Lietuvos kultūros tarybą. Atsisveikinant Palangos merui Š. Vaitkui perduota Pasaulio lietuvių sporto žaidynių vėliava. Būtent Palangoje jau 2025 m. vėl susiburs sportuojanti Lietuvos diaspora.

Palangos kurhauze

Kretingos rajono mero Antano Kalniaus ir LR Seimo nario Antano Vinkaus rodomas išskirtinis dėmesys suvažiavimo dalyviams, ekskursija į Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos Kretingos apreiškimo vienuolyną, Kretingos muziejų, Žiemos sodą ir vakarienė, per kurią buvo degustuojami regioniniai patiekalai, dar labiau priartino prie Žemaitijos istorinių ištakų ir jos grožio.

Suvažiavimą vainikavo įspūdingas Lietuvos nacionalinio kultūros centro choro koncertas Palangos kurhauze, skirtas pristatyti 2024 m. šimtmetį minėsiančią Lietuvos dainų šventę „Kad giria žaliuotų“. Pasaulio lietuviai Palangą paliko su ašaromis akyse, širdyje išsiveždami dar labiau išaugusią meilę Lietuvai ir jos tradicijoms.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

